

EUROfondy

►► 14

AKO USPIEŤ

Ako vytvoriť úspešný rozvojový program

►► 26

KOHÉZNY FOND

Hlavne pre projekty z dopravy a životného prostredia

►► 34

REGENERÁCIA SÍDIEL

Výzva ROP na regeneráciu verejných priestranstiev

►► 54

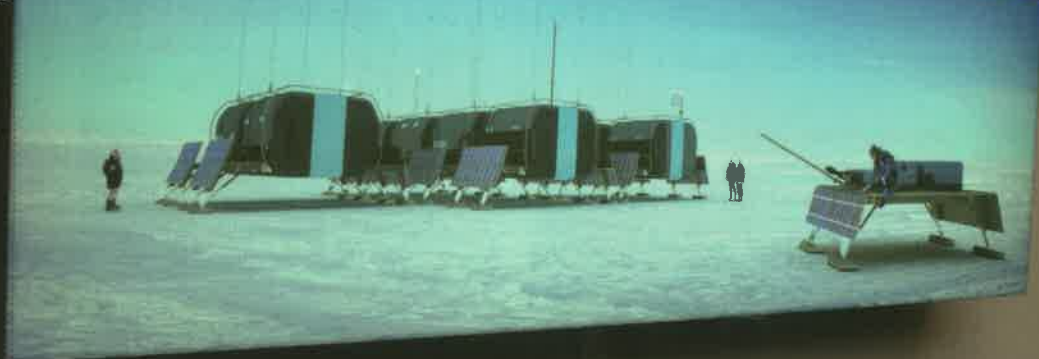
AKTUÁLNE VÝZVY

Pravidelný prehľad výziev na predkladanie žiadostí

IMPLEMENTÁCIA JE ZDÍHAVÝ PROCES

Prezident Zväzu stavebných podnikateľov
Ján Majerský

OTÁZKY ČITATEĽOV

V každom čísle mesačníka Eurofondy nájdete v rubrike „Ako uspieť“ odpovede advokátskej kancelárie Hagyar Kubovič & Partners na vaše otázky. Ak potrebujete aj vy s niečím poradiť v rámci prípravy alebo realizácie projektu, pošlite nám svoje otázky. Odpovede zaradíme do najbližšieho čísla.

■ Z čoho môžem vychádzať pri tvorbe žiadosti o financovanie zo štrukturálnych fondov EÚ?

Základnými dokumentmi poskytujúcimi základné informácie sú jednotlivé programové dokumenty, najmä operačné programy. Tieto určujú základné ciele, na naplnenie ktorých poskytnutie nenávratného finančného príspevku má slúžiť. Podrobnejšie informácie obsahujú programové manuály k jednotlivým operačným programom. Tieto obsahujú okrem bližšie špecifikovaných cieľov aj stanovenie okruhu oprávnených prijímateľov, oprávnené aktivity, ktoré majú byť predmetom jednotlivých projektov, minimálnu alebo maximálnu výšku nenávratného finančného príspevku, oprávnené a neoprávnené náklady/výdavky, podiel nenávratného finančného príspevku na oprávnených výdavkoch projektu a iné. Okrem týchto základných dokumentov príslušné riadiace orgány alebo sprostredkovateľské orgány vydávajú v rámci každej výzvy aj príručku pre žiadateľa, ktorá obsahuje všetky potrebné dokumenty. Súčasťou výzvy sú aj formuláre žiadosti o NFP a návod na ich vyplnenie. V prípade

nejasností je možné kontaktovať pracovníkov príslušného riadiaceho alebo sprostredkovateľského orgánu.

■ Ako postupovať v prípade, keď sú plánovanými aktivitami drobné úpravy. Nie je teda na ich realizáciu potrebné stavebné povolenie?

Zákon č. 50/1976 Zb. Stavebný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“) neupravuje termín „drobné úpravy“. V prípade, že predmetom aktivít by boli stavebné úpravy, ktorými sa podstatne nemení vzhľad stavby, nezasahuje sa do nosných konštrukcií stavby, nemení sa spôsob užívania stavby a neohrozujú sa záujmy spoločnosti, tak na uskutočnenie týchto aktivít nie je potrebné stavebné povolenie, ale postačuje ohlásenie príslušnému stavebnému úradu v zmysle Stavebného zákona.

■ Je možné realizovať projekt na pozemku, ktorý je založený v prospech banky?

Samotná skutočnosť, že na pozemku viazne záložné právo, nie je prekážkou na poskytnutie nenávratného finančného

príspevku. Jednotlivé programové dokumenty nestanovujú ako podmienku výstavby nehnuteľnosti (stavby) z prostriedkov štrukturálnych fondov existenciu nezaťaženého pozemku, na ktorom má byť umiestnená predmetná stavba. V podmienkach slovenského právneho poriadku je možné oddelené vlastníctvo k pozemku a k samotnej stavbe. Prípadná realizácia záložného práva viaznuceho na pozemku nemá vplyv na samotnú existenciu vlastníckeho práva k stavbe. Situácia by sa mohla skomplikovať v prípade, ak by vlastníkom pozemku výkonom svojich vlastníckych práv spôsobil, že podmienky realizácie projektu sa zmenili a došlo by tým k zmene oproti stavu deklarovaného v žiadosti o poskytnutie NFP.

■ Ako mám postupovať, keď sa výdavky pri realizácii projektu neplánovane zvýšili oproti pôvodnému schválenému projektu?

Navýšenie výdavkov na realizáciu projektu nemá žiaden vplyv na výšku priznaného nenávratného finančného príspevku. Nie je rozhodujúce, či sa

navýšenie týka oprávnených alebo neoprávnených výdavkov. V prípade navýšenia výdavkov v rámci jednotlivých skupín je v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP pri prekročení stanovenej hranice (uvedenej v zmluve o poskytnutí NFP) potrebný dodatok k zmluve o poskytnutí NFP. Zmluva o poskytnutí NFP stanovuje rovnako limit prekročenia, pri zachovaní ktorého nie je potrebný dodatok k zmluve.

■ **Európska únia pohrozila pred pár týždňami niektorým novým členským krajinám, aj Slovensku, že v prípade nedodržovania pravidiel môže siahnuť na prídely prostriedkov. Znamenalo by to teoretické zníženie finančných balíkov pre plánované výzvy na nasledujúce roky. Malo by to nejaký dosah na žiadateľov o nenávratné finančné príspevky?**

Zverejnené informácie o kontrolných zisteniach zo strany Európskej komisie sa týkajú predchádzajúceho programového obdobia 2004 - 2006. Vrátenie prostriedkov sa v tomto prípade netýka súčasného programového obdobia 2007 - 2013. V prípade zistenia nedostatkov v systémoch riadenia štrukturálnych fondov v súčasnom období ako následok prichádza zatiaľ do úvahy iba pozastavenie platieb zo strany EK pre SR, nie však zníženie alokácie pre jednotlivé výzvy. Prijímateľov, ktorí podpísali zmluvu o NFP, sa uvedené opatrenia nebudú týkať, a to z dôvodu, že ich nárok na poskytnutie platieb je nezávislý od opatrení EK. V prípade, ak by dôsledkom opatrení EK bolo zníženie alokácie na jednotlivé výzvy pre aktuálne programové obdobie 2007 - 2013, NFP bude prídelený nižšiemu počtu žiadateľov z dôvodu obmedzenia rozpočtu. Nie je daný dôvod meniť iné podmienky poskytnutia NFP. ■

Hagyari Kubovič & Partners

advokátska kancelária

Projektový manažment je v súčasnosti kľúčový

Predbežné výsledky nezávislej akademickej štúdie o hodnote projektového manažmentu, ktoré zverejnili v polovici júla počas výskumnej konferencie na inštitúte Project Management Institute, jasne dokazujú, že výkon obchodu a organizácii môže byť významne zdokonalený pomocou projektového manažmentu.

Štúdia s názvom „Researching the Value of Project Management“ (Skúmanie hodnoty projektového manažmentu) je „vo svojich záveroch jednoznačná a nezávisle overila to, čomu sme už verili,“ povedal Edwin J. Andrews, riaditeľ akademických a výchovných programov a služieb na inštitúte Project Management Institute. Projektový manažment je v dnešnom urgentnom a nestálom ekonomickom prostredí kľúčový. Obchod, vláda a nevládne organizácie môžu maximalizovať svoj výkon a výsledky, keď je projektový manažment riadne realizovaný v kontexte ich organizácií. Vedúci štúdie Janice Thomasová a Mark Mullaly riadili tento projekt z univerzity Athabasca v kanadskej Alberte. Ich tím, takmer 50 výskumníkov zoskupených v 17 globálnych tímoch, dokončil viac ako 18-mesačné zbieranie dát vrátane rozhovorov so 450 manažermi a riadiacimi pracovníkmi. Štúdia má byť publikovaná v októbri 2008 a bude analyzovať projektový manažment v rámci detailnej matice zemepisu, priemyslu a typu organizácií. „Táto štúdia je prvým významným pohľadom na projektový manažment z organizačnej perspektívy,“ povedal Andrews. „Jasne ukazuje, že každý človek, od vrcholných riadiacich pracovníkov až po subdodávateľov, dodávateľov a iných obchodníkov, rozoznáva hodnotu projektového manažmentu na dosiahnutie obchodných výsledkov a splnenie očakávaní akcionárov,“ hovorí Andrews. Kým projektoví manažéri vždy poznali hodnotu a úlohu projektového manažmen-

tu, výkonní pracovníci a organizační lídri si nie sú často vedomí, akú úlohu môže projektový manažment hrať v zabezpečení obchodných výsledkov a poskytnutí výhod pred konkurenciou. „Projektový manažment je obzvlášť dôležitý dnes, keď ceny energie prudko rastú a prístup ku kapitálu je obmedzený,“ pokračoval Andrews. Štúdia jasne dokazuje, že projektový manažment poskytuje kritické obchodné riešenia, ktoré môžu pomôcť akejkoľvek spoločnosti alebo organizácii dosiahnuť hmatateľné obchodné výsledky a lepšie obstáť v konkurencii na dnešnom globálnom trhu. Inštitút Project Management Institute (PMI) je vedúcim propagátorom a advokátom profesie projektového manažmentu na celom svete. Inštitút založili v roku 1969, má viac ako 400-tisíc členov a držiteľov diplomov v 174 krajinách. Diplom Project Management Professional (PMP) od PMI je globálne uznaný ako zlatý diplom v projektovom manažmente.

EUROfondy

►►20

POTENCIÁL V KRAJOCH

Rozhovor s M. Kolenčíkom,
poradcom predsedu ŽSK
pre eurofondy

►►38

CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Zmeny v Programe
Poľsko - Slovenská
republika

►►45

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Pohľad na realizované
i prebiehajúce
projekty

►►54

AKTUÁLNE VÝZVY

Pravidelný prehľad
výziev na predkladanie
žiadostí

PODPORA ZAČÍNAJÚCIM PODNIKATEĽOM

Stále prebieha výzva pre mikro,
malé a stredné podniky

OTÁZKY ČITATEĽOV

Zdedili sme starú drevenicu a chceli by sme ju prerobiť na ubytovanie pre turistov. Kam sa máme obrátiť, ak chceme požiadať o nenávratný finančný príspevok z eurofondov?

Cieľ plánovaného projektu je podľa nášho názoru možné najvhodnejšie dosiahnuť prostredníctvom Programu rozvoja vidieka. Program rozvoja vidieka spravuje Ministerstvo pôdohospodárstva SR prostredníctvom svojej Pôdohospodárskej platobnej agentúry. O podporu je možné požiadať v rámci opatrenia 311 – Diverzifikácia smerom k poľnohospodárskym činnostiam. Toto opatrenie je okrem iného zamerané na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rekreačných zariadení. Podmienkou je, aby žiadateľ (právnická alebo fyzická osoba) podnikal v oblasti poľnohospodárstva a aby jeho príjmy z poľnohospodárskej prvovýroby dosahovali na celkových príjmoch žiadateľa aspoň 30 %. Požadovaný podiel príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových príjmoch sa vykazuje za posledné účtovné obdobie pred podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok. V rámci tohto opatrenia môže byť pridelený nenávratný príspevok do 50 % z celkových oprávnených nákladov. V prípade, že v súčasnosti žiadateľ nepodniká v oblasti poľnohospodárstva a má záujem požiadať o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, riešením je nadobud-

V každom čísle mesačníka Eurofondy nájdete v rubrike „Ako uspieť“ odpovede zástupcu advokátskej kancelárie Hagyar Kubovič & Partners na vaše otázky. Ak potrebujete aj vy s niečím poradiť v rámci prípravy alebo realizácie projektu, pošlite nám svoje otázky. Odpovedá JUDr. Milan Žoldoš.

núť podiel/y v spoločnosti alebo družstve, ktoré takúto činnosť vykonáva, a v jeho mene podať žiadosť.

Ďalším opatrením v rámci Programu rozvoja vidieka, ktoré prichádza do úvahy, je opatrenie 313. Toto opatrenie je zamerané okrem iného na rekonštrukciu a modernizáciu nízkokapacitných ubytovacích zariadení. Oprávneným prijímateľom sú fyzické osoby podnikajúce v oblasti cestovného ruchu. V prípade žiadateľov podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva ich podiel z príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových príjmoch musí byť nižší ako 30 %.

Ďalšou možnosťou pre podanie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku je Ministerstvo hospodárstva SR, ktoré spravuje Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, konkrétne opatrenie 3.1. – Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu.

Začínajúca reklamná a komunikačná agentúra (s. r. o.) by chcela do svojho vybavenia kvalitnú farebnú tlačiareň, rezačku a viazačku na kovovú väzbu. Môže sa tým zapojiť do prebiehajúcej výzvy Schéma podpory pre začínajúcich podnikateľov (de minimis)?

Začínajúci podnikatelia môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. V súčasnosti je vyhlásená spoločná výzva Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva hospodárstva SR na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zameraná na podporu začínajúcich podnikateľov, ktorej cieľom je podpora začínajúcich podnikateľov a zároveň podpora zamestnanosti. Ak nepodnikáte viac ako 3 roky a miesto realizácie projektu je

mimo Bratislavského kraja, máte možnosť uchádzať sa v rámci tejto výzvy o nenávratný finančný príspevok na nákup technológií, strojov, prístrojov, zariadení, vybavenia alebo iného majetku určeného na poskytovanie služieb, a to v kombinácii s aktivitami zameranými na tvorbu pracovných miest, resp. zabezpečenie samozamestnania, vyškolenie zamestnancov alebo živnostníkov v nadväznosti na potreby pracovného miesta, poradenské a podporné služby potrebné pre začatie podnikania. Z uvedeného vyplýva, že projekt nemôže byť zameraný len na nákup nových strojov, prístrojov a zariadení, ale musí zároveň pokrývať niektorú z aktivít zameraných na podporu pracovných miest. Odporúčame Vám sledovať koniec lehoty na podávanie žiadostí v rámci vyhlásenej výzvy, t. j. do 28. 11. 2008.

Dá sa s pomocou prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ založiť a prevádzkovať umelecký ateliér?

Za splnenia určitých podmienok môže do úvahy pripadať Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast v spojení s Operačným programom Zamestnanosť a sociálna inklúzia, konkrétne spoločná výzva Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstva hospodárstva SR zameraná na poskytovanie pomoci začínajúcim podnikateľom a podporu zamestnanosti. Pomoc je určená na individuálne projekty, ktoré sú zamerané na výstavbu, rozšírenie alebo rekonštrukciu prevádzkových priestorov určených na remeselnú výrobu a činnosti napomáhajúce rozvoju služieb a zároveň na tvorbu pracovných miest, resp. zabezpečenie samozamestnania.

Predpokladom teda je, že máte oprávnenie na vykonávanie podnikateľskej činnosti, Váš umelecký ateliér bude slúžiť na vykonávanie podnikateľskej činnosti a v rámci umelecké-

Foto: ec.europa.eu

ho ateliéru vytvoríte nové pracovné miesto, napr. formou samozamestnania. Samotná umelecká činnosť nie je podnikaním. Z toho dôvodu je možnosť poskytnutia nenávratného finančného príspevku značne obmedzená. Odporúčame z toho dôvodu žiadateľovi, ktorý je umelcom, ale nie je podnikateľom, aby požiadal o vydanie živnostenského oprávnenia, aby spĺňal kategóriu oprávneného začínajúceho podnikateľa.

Ako začať, ak by som chcel založiť v malom meste športové centrum?

Dali by sa na to využiť peniaze z Európskej únie?

Ak máte oprávnenie na vykonávanie podnikateľskej činnosti, môžete sa uchádzať o pomoc v rámci operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, opatrenie 3.1. Cieľom uvedeného opatrenia je podpora konkurencieschopnosti a rozvoja cestovného ruchu v regióne. Poskytovanie pomoci je zamerané výlučne na činnosti súvisiace s oblasťou cestovného ruchu, pričom turistickými aktivitami sa rozumie aj zriadenie a prevádzka športových zariadení a

areálov. Ak by vaše športové centrum mohlo prispieť k dosiahnutiu uvedeného cieľa, je možné projekt spolufinancovať zo zdrojov Európskej únie. Odporúčame zväziť možnosť spolupráce s obcou. Na začiatok je potrebné precízne vypracovať projekt podľa pokynov uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Všetky potrebné inštrukcie nájdete v Príručke pre žiadateľa, ktorá je prílohou výzvy. ■

Hagyar Kubovič & Partners
advokátska kancelária

VÍZIA PRE SLOVENSKO JE OPTIMISTICKÁ

Podpora podnikania a konkurencieschopnosti smerom k zlepšeniu štruktúry produkcie a kvality života ľudí je dlhodobým cieľom regionálneho a územného rozvoja Slovenska.

„Rozvoj regiónov by mal prispievať k optimálnej výkonnosti štátu, a to v jeho ekonomickej, sociálnej a environmentálnej dimenzii,“ uvádza dokument Vízia rozvoja slovenskej spoločnosti do roku 2030, ktorý je v štádiu pripomienkovania. V rámci Slovenska sa síce predpokladá rýchlejší rozvoj poznatkovej ekonomiky oproti dnešku, ale jeho najvyššia dynamika bude hlavne v bratislavskom regióne. „Ekonomický rast bratislavského regiónu bude založený na sektore služieb podnikom medzinárodného charakteru,“ povedal jeden z riešiteľov problematiky regiónov v dokumente, Jozef Tvrdoň z Ekonomickej univerzity v Bratislave. Bratislavský kraj spolu s verejnou podporou výskumných aktivít sa podľa neho dokáže zapojiť do nadnárodných výskumných sietí. Prispieje to k príchodu investorov zameraných na predvýrobné procesy.

Úspešné fungovanie podnikateľských subjektov pôjde ruka v ruku s podporou pre nich poznatkovo náročných služieb, ako je technologické poradenstvo, výskum, vývoj, informačné technológie, reklama. „Vízia naznačuje vytvorenie silného metropolitného regiónu na osi Bratislava – Viedeň, ktorý sa zaradí k najdynamickejším regiónom Európy,“ upozornil Tvrdoň. Sformovanie nadnárodného regiónu si vyžiada špecializáciu podnikov západného Slovenska na priemyselné sektory s vyššou pridanou hodnotou, čo prispieje k udržaniu kvalifikovaných pracovných síl, ktoré už nebudú odchádzať do zahraničia.

Prílev investícií s vyššou pridanou hodnotou otvorí oveľa väčší priestor na zapojenie domácich podnikov do medzinárodných sietí, a to najmä v regiónoch západného a severného Slovenska. „Veľkú časť podporných

programov je preto potrebné orientovať na napojenie našich podnikov na zahraničné investície, na podporu subdodávateľských programov a klastrov,“ spresnil. Výsledkom bude prvotný nárast rozdielov medzi jednotlivými krajinami ako následok posunu bratislavského regiónu k vyspelým regiónom EÚ.

Odstraňovanie západových rozdielov a približovanie regiónov stredného a východného Slovenska bude založené na vytvorení silných ekonomických centier regiónov. Tie budú ťahúňom pre celý región. „Následným šírením poznatkov, inovácií a vytváraním dodatočných potrieb sa tento rozvoj viac „rozšíri“ aj do ich zázemia. Regióny musia koncentrovať svoje aktivity na dosiahnutie konkurenčnej výhody, ktorá bude relevantná aspoň v stredoeurópskom priestore,“ dodal Tvrdoň. (TASR)